

บทที่ 1

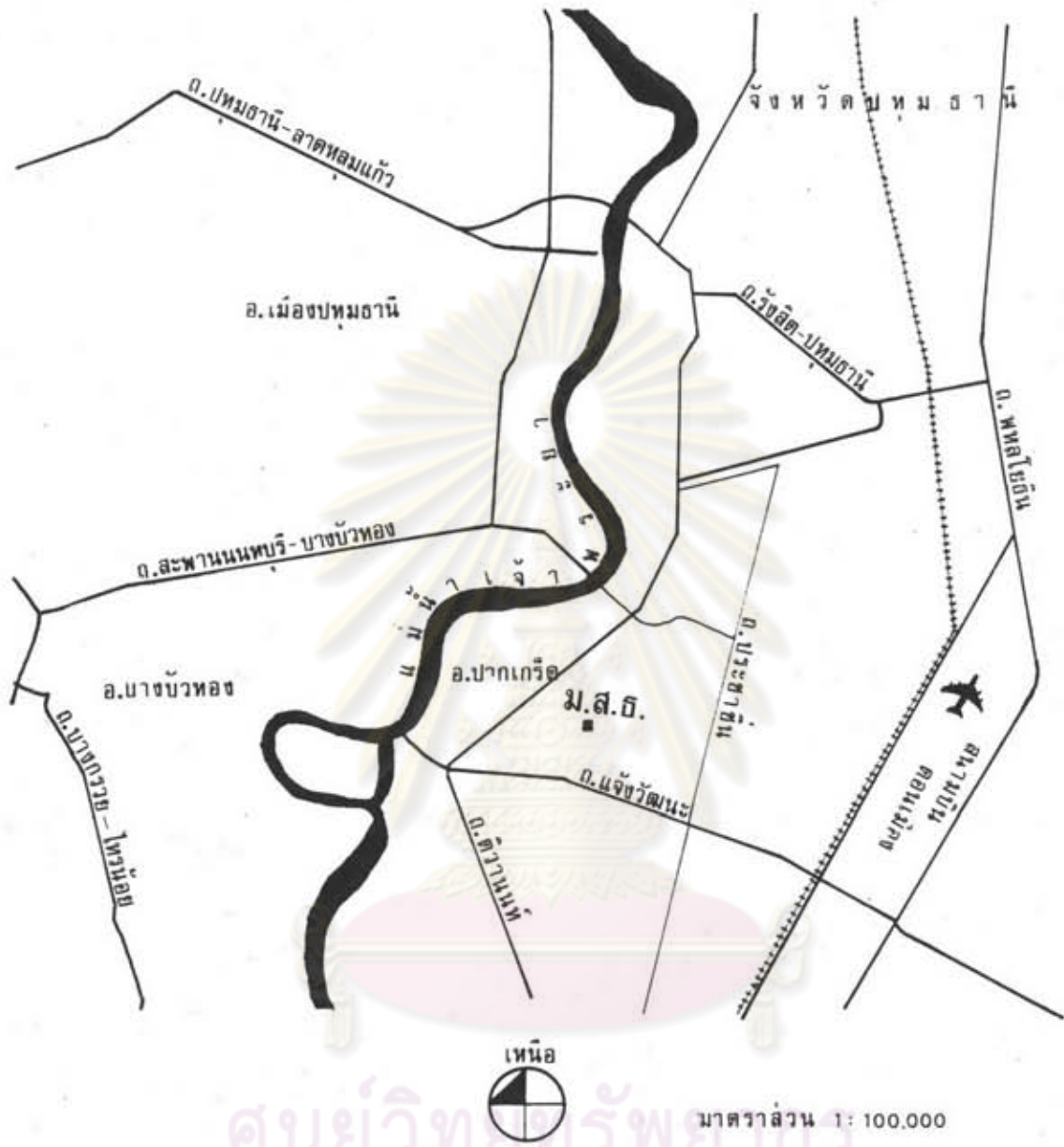
บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และนับวันยิ่งจะมีความต้องการที่สูงขึ้น ดังนั้น ในหน่วยงานต่าง ๆ ควรจะตระหนักถึงความต้องการที่อยู่อาศัยของบุคลากร โดยการจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัยเพื่อช่วยเหลือแก่บุคลากรในหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการและลูกจ้างของรัฐควรจะให้ความช่วยเหลือทางด้านนี้อย่างมาก เพราะข้าราชการและลูกจ้างของรัฐมีอัตราเงินเดือนที่น้อย ในการที่จะซื้อที่อยู่อาศัยถ้ากู้สถาบันการเงินปกติต้องเสียดอกเบี้ยที่สูงมาก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ก่อตั้งขึ้นใหม่ มีบุคลากรที่ทำงานให้แก่หน่วยงานใหม่หมด แตกต่างไปจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอื่น ๆ ที่ก่อตั้งกันมานานแล้ว และเป็นสถาบันที่ก่อตั้งขึ้นมาโดยไม่มีที่ทำการถาวรมีแค่เพียงที่ทำการชั่วคราว ที่เช่า อาคารต่าง ๆ ในการทำการ ดังนั้นบุคลากรที่เริ่มทำงานในตอนแรกจึงยังไม่ทราบว่าที่ทำการถาวรจะอยู่ที่ใด หรือเมื่อทราบแล้วก็ยังไม่ทราบว่าสร้างเสร็จเมื่อไหร่และจะย้ายไปเมื่อไหร่ แต่ทุกคนที่ทำงานย่อมทราบว่าจำเป็นต้องย้ายที่ทำการไปซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลมากในสมัยก่อนที่การคมนาคมยังไม่สะดวก ดังนั้นย่อมเป็นกลุ่มที่วุ่น และมีปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยเมื่อมหาวิทยาลัยตั้งเป็นหลักแหล่ง ซึ่งในการที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจะย้ายที่ทำการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชก็ได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยให้แก่พนักงาน เพื่อรองรับปัญหาที่อยู่อาศัยให้แก่บุคลากรเพื่อช่วยให้บุคลากรมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองให้เหมาะสมกับอัตรา และสะดวกในการเดินทางมาปฏิบัติงานทั้งยังเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในองค์กร โครงการนี้เรียกว่าโครงการสวัสดิการเคหะสงเคราะห์ โดยที่ผู้ขอรับสวัสดิการต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี และจะต้องชำระคืนภายในระยะเวลา 15 ปี โดยในระยะแรกที่ตั้งโครงการสวัสดิการเคหะสงเคราะห์ขึ้นมาในช่วงที่กำลังจะย้ายที่ทำการชั่วคราวไปยังที่ทำการถาวรของ มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยุตำรวจ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่ 1-1 แสดงบริเวณที่ตั้งปัจจุบันของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สุโขทัยธรรมมาธิราชเคหะสงเคราะห์ มีกำลังในการให้กู้เพื่อที่อยู่อาศัยน้อยไม่เพียงพอกับความ ต้องการของบุคคลากรจึงมีปัญหามากในช่วงแรก ประกอบกับความต้องการของบุคคลากรใน หน่วยงานมีมาก แต่ต่อมาเมื่อตราการผ่อนชำระที่กลับคืนมาและงบประมาณที่เพิ่มขึ้นช่วยทำให้กำลัง ในการให้กู้แก่บุคคลากรมีมากขึ้นเพียงพอต่อความต้องการมากขึ้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นหน่วยงานที่ผู้บริหารมองเห็นปัญหาตั้งแต่ที่ปัญหา ยังไม่เกิดแต่มองเห็นว่าปัญหาที่อยู่อาศัยนั้นต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เมื่อมหาวิทยาลัยได้มีที่ทำการ ที่เป็นหลักแหล่งจึงได้คิดระบบในการป้องกันไว้ก่อน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาวิธีการจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัยต่อบุคคลากรในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมา ธิราช
2. เพื่อศึกษารวบรวมวิธีการให้สวัสดิการที่อยู่อาศัยของหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ
3. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. เพื่อประเมินประสิทธิผลของโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ขอบเขตของการศึกษา

1. ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีข้าราชการ และลูกจ้าง 2,136 ราย (พ.ศ. 2537) ซึ่งได้ย้ายจากที่ทำการชั่วคราวในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2527 เข้าสู่ ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี โดยทางมหาวิทยาลัยได้จัดโครงการสวัสดิการ ที่อยู่อาศัยให้แก่บุคคลากร คือ โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ เพื่อให้ข้าราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองที่เหมาะสมกับอัตรา และสะดวกในการ เดินทางมาปฏิบัติงาน

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ จะมุ่งเน้นถึงการประเมินประสิทธิผล และความพึงพอใจต่อโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เท่านั้น มีจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์เริ่มแรกเมื่อ ปี พ.ศ. 2526 ถึง ปี พ.ศ. 2537 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 542 ราย รวมทั้งผู้ที่ได้สละสิทธิ์จากการได้รับสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวความคิด เกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัย ที่ทำงานตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับที่ทำงาน และทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินผลต่าง ๆ
2. ศึกษารวบรวมข้อมูลสถิติ รายงาน หนังสือจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษารวบรวมข้อมูล ระเบียบการจัดสวัสดิการ นโยบายและแผนการจัดสวัสดิการ สำนวน และลักษณะของสวัสดิการ
4. ศึกษาภาคสนามโดย
  - 4.1 สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลพื้นฐานจากแฟ้มข้อมูลของผู้กู้
  - 4.2 แบบสอบถาม
5. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามและข้อมูลจากแฟ้มของผู้กู้ มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ ในการประมวลผล
6. นำข้อมูลที่ได้จากการประมวลผล นำเสนอ วิเคราะห์แนวทางในการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
7. สรุปผลการศึกษา
8. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการบรรยาย ตาราง แผนภูมิ และ แผนที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์และประสิทธิผลของโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่จะได้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการให้สวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงการให้สวัสดิการที่อยู่อาศัยแก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ
5. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการวางแผนการจัดสวัสดิการที่อยู่อาศัย ให้แก่องค์กรและส่วนราชการต่าง ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้มีสิทธิขอรับสวัสดิการ หมายถึง ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของมหาวิทยาลัยที่ขอรับสวัสดิการเคหะสงเคราะห์
สวัสดิการเคหะสงเคราะห์ หมายถึง สวัสดิการเงินกู้เพื่อช่วยให้ข้าราชการและลูกจ้างได้มีที่อยู่อาศัยของตนเองอันเหมาะสมแก่สภาพ
ผู้กู้ หมายถึง ผู้ที่กู้เงินจากโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ข้อจำกัดทางการศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการสวัสดิการเคหะสงเคราะห์นั้น มีโครงการสวัสดิการเคหะสงเคราะห์หลายหน่วยงาน แต่การจะศึกษาโครงการสวัสดิการเคหะสงเคราะห์ของหน่วยงานทั้งหมดนั้นเป็นเรื่องยาก และเกินความสามารถของผู้วิจัย จึงเลือกกรณีศึกษาเป็นตัวอย่าง คือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ สลับซับซ้อน เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ระบบการบริหารงานการลงทุนและการใช้ทรัพยากร ตลอดจนเรื่องทางการเมืองทั้งภายในองค์กรและนอกองค์กร

การประเมินโครงการ ควรเป็นกิจกรรมแบบเบ็ดเสร็จ คือ มีใช้แต่เพียงประเมินผลงานเฉพาะที่ได้เมื่อเสร็จสิ้น หรือการประเมินระหว่างโครงการ แต่การที่จะประเมินในหลายแง่มุม และช่วงเวลาต่าง ๆ ความคุ้มค่าไปทุก ๆ ด้านนั้น จะต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณอย่างมาก และในขณะที่ผู้วิจัยได้ทำการประเมินโครงการนั้นนั้นได้เสร็จสิ้นลงไปแล้ว โดยเปลี่ยนระเบียบและวิธีใหม่หมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย